

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 30 januari 1940 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser framställning om anslag till kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond för anordnande av skyddsrum vid statens sinnessjukhus.

(3:e avd.)

I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten föreslagit riksdagen (bilaga 15, sid. 109—111 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden) att såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till Anordnande av skyddsrum vid statens sinnessjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

Medicinalstyrelsen har för ändamålet hemställt om anslag med 750,000 kronor. Kostnaderna för arbetenas utförande vid de olika sjukhusen har av styrelsen uppskattats till 684,000 kronor på sätt framgår av nedanstående sammanställning:

Psykiatriska sjukhuset i Stockholm	kronor	2,000
Ulleråkers sjukhus vid Uppsala	»	15,000
S:ta Annas sjukhus i Nyköping	»	15,000
Sundby sjukhus vid Strängnäs	»	20,000
Ryhovs sjukhus i Jönköping	»	12,000
S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö	»	10,000
S:ta Gertruds sjukhus i Västervik	»	25,000
S:t Olofs sjukhus i Visby	»	10,000
S:t Lars sjukhus i Lund	»	150,000
Vipeholms sjukhus i Lund	»	150,000
S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg	»	50,000
S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg	»	41,000
Restads sjukhus vid Vänersborg	»	25,000
Källshagens sjukhus i Vänersborg	»	25,000
Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn	»	35,000
Västra Marks sjukhus i Örebro	»	12,000
Salberga sjukhus i Sala	»	12,000
Sätters sjukhus	»	5,000
Gådeå sjukhus i Härnösand	»	20,000
Frösö sjukhus vid Östersund	»	10,000
Umedalens sjukhus vid Umeå	»	20,000
Furunäsets sjukhus vid Piteå	»	20,000

Summa kronor 684,000.

Återstående 66,000 kronor har styrelsen avsett att disponera dels för täckande av oförutsedda utgifter vid arbetenas utförande, dels ock för vissa åtgärder för ytterligare tillgodoseende av brandskyddet vid sjukhusen, bland annat genom sektionering av vissa vindlokaler.

Yttrande har i ärendet avgivits av *luftskyddsinspektionen*, som funnit de föreslagna åtgärderna väl avvägda, men som icke ingått i detaljprövning av deras skälighet ur kostnadssynpunkt.

Departementschefen har för egen del anfört:

De ifrågasatta arbetena äro allenast vad angår S:t Lars och Vipeholms sjukhus av jämförelsevis stor omfattning. Det förra sjukhuset är emellertid landets största sinnessjukhus, inrymmande 1,400 vårdplatser, och har ett utsatt läge. Kostnaden för genomförande av sjukhusdirektionens plan för skyddsrumsanordningar vid detta sjukhus har beräknats till 216,000 kronor, men vid sin granskning av planen har medicinalstyrelsen funnit möjligheter till sådana förenklningar, att kostnaderna synas kunna begränsas till omkring 150,000 kronor. Det för Vipeholms sjukhus uppgjorda förslaget omfattar skyddsrum för cirka 450 personer. Medicinalstyrelsen har ansett sig böra tillstyrka detta förslag under framhållande att sjukhuset, som för närvarande inrymmer 750 svårskötta obildbara sinnesslöa, i händelse av krig torde komma att tagas i anspråk för annat sjukvårdsändamål.

Vid nu angivna förhållanden har jag icke velat motsätta mig att åtgärder för anordnande av luftskyddsrum vid de statliga sinnessjukhusen vidtagas i huvudsaklig anslutning till medicinalstyrelsens förslag. Skäl synas emellertid tala för att tills vidare begränsa de planerade åtgärderna till sådana sinnessjukhus, som ur luftskyddssynpunkt äro belägna å A- eller B-ort. Med denna begränsning skulle kostnaderna för genomförande av detaljförslagen vid de olika sjukhusen uppgå till sammanlagt 667,000 kronor. Härtill torde emellertid i enlighet med medicinalstyrelsens förslag böra läggas visst belopp för bestridande av oförutsedda utgifter och ytterligare åtgärder beträffande brandskyddet vid sjukhusen. Bestämmer detta belopp till förslagsvis 33,000 kronor, skulle det erforderliga anslagsbehovet uppgå till (667,000 + 33,000) 700,000 kronor, vilket belopp torde böra upptagas såsom reservationsanslag å tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet.

Utskottet kan i huvudsak ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag. Enligt utskottets uppfattning föreligga emellertid numera knappast tillräckliga skäl för att begränsa de planerade åtgärderna till sådana sinnessjukhus, som ur luftskyddssynpunkt äro belägna å A- eller B-ort. Å andra sidan förefalla de åtgärder, som ifrågasatts vid S:t Lars och Vipeholms sjukhus i Lund, vara av sådan omfattning och beskaffenhet, att de böra göras till föremål för omprövning i syfte att nedbringa de för ändamålet beräknade kostnaderna. Därvid torde sannolikt en besparing kunna påräknas, som jämte den av Kungl. Maj:t angivna kostnadsmarginalen lämnar utrymme för vidtagande av nöjaktiga skyddsrumsanordningar även vid övriga, staten tillhöriga sinnessjukhus.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond till *Anordnande av skyddsrum vid*

statens sinnessjukhus å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

Stockholm den 30 januari 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 16.
